

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 35.

Pogin krščanske demokracije.

Vatikan se je dvignil proti krščanskemu socializmu in brez usmiljenja zadel svoje lastno dete.

Krščanstvo socialstvo je nastalo z encikliko »Rerum novarum«, ki jo je izdal l. 1891. papež Leon XIII. V tej encikliki je papež socialnemu gibanju dovolil še dosti široke meje in ponekod se je duhovščina tudi res z vnemo in z resnimi in poštenimi nameni lotila organizacije krščanskih socialcev in dela na socialnem polju. Seveda v Avstriji se tako ni zgodilo, pač pa v Belgiji, v Reni, v Švici in v Italiji.

Toda laški gospodarji katoliške cerkve niso tega gibanja prav nič prijazno gledali, a ko so videli, da zadobiva krščansko socialstvo ponekod resno lice, da je to res socialno gibanje, so hitro in z močno roko posegli vmes. Belgijski župnik Daëns, ta pravi krščanski socialist, je bil prva žrtev. Kaj, hudiča, pa je mož tudi poskušal ljudstvu pripomoči do boljšega položaja in do večjih pravic, mej tem ko je bila prava njegova naloga, ljudstvo varati in slepiti, da se ne strga z verige. Daëns je prišel hitro v nasprotje z belgijskimi škofi, ki so ga suspendirali in njegovo stranko večinoma razgnali.

Krščansko socialstvo se imenuje v Italiji krščanska demokracija. Tudi to organizacijo je sedaj zadel tista usoda, kakor belgijske krščanske socialiste. Vatikan hoče krščansko socialstvo v Italiji ubiti.

Te dni so vsi italijanski listi, katoliški in nekatoliški, priobčili okrožnico kardinala Rampolle, ki mesto popolnoma oslabelega papeža vlada katoliško cerkev. Glasilo ljubljanskega škofa je prišlo vsled te okrožnice, ki pomeni smrtno obsodbo za krščanski socializem, v tako zadrego, da si ni znal pomagati drugače, kakor da okrožnico sploh taji. »Slovenec« se pač boji, da bi se njegovim krščanskim socialcem odprle oči, ako bi izvedeli, kako

in kaj je s to okrožnico, in da bi te ljudi prevaril, skuša eksistenco okrožnice utajiti. Ne bomo se prerekli s kakim Lampetom, vprašamo pa g. knezoškofa: Ali imate že tako malo spoštovanja pred papežem in sv. kongregacijo za cerkvene zadeve, da sme Vaš list že kar utajevati eksistenco cerkvenih uradnih določb, katerim se mora tudi Vaša milost brezpojojno pokoriti?

Okrožnica kardinala Rampolle ali, kakor se ta dokument uradno imenuje »Istruzioni della sacra Congregazione degli affari ecclesiastici straordinari sull'azione popolare cristiana in Italia« je torej res izšla, kroži po vseh večjih listih in je v Italiji že povzročila revolto proti cerkvi.

V začetku so vatikanski krogi z vso silo podpirali krščansko-socialno gibanje, dokler je bilo naperjeno proti socialni demokraciji in je bilo upanje, da se bo dalo izkoristiti zoper italijansko državo. Toda čim bolj so se krščanski socialisti posluževali načina socialnih demokratov v boju za svoje cilje, čim bolj so posnemali način socialnodemokratske propagande in organizacije in se približevali socialnodemokratskim gospodarskim težnjam — zvišanje mezd, maksimalni delavni čas, minimalna mezda itd. — tembolj pisano so začeli gledati v Vatikanu. In ni čuda! Krščanski socialisti so snovali delavska društva, posojilnice, kmetska društva, prirejali so shode, na katerih se je razpravljalo o gospodarskih težnjah, sploh, brigali so se za izboljšanje svojega gmotnega stanja in ne za lurske čudeže in za obnovev papeževe države.

Lani je Vatikan vtil prvo kapljo vode v ta ogenj, in sicer z encikliko »Graves de communi«. Toda ta poskus ni imel uspeha. Enciklika je bila preveč previdno sestavljena. Oglasil se je potem v istem smislu »Osservatore Romano«, kateremu je kasneje priskočila na pomoč jezuitska »Civiltà Cattolica«, a ker vsi ti opomini niso imeli uspeha, in je neki duhovniški list v Milanu krstil za starokopitneže vse tiste, ki se poganjajo za obnovev papeževe

države, se je Vatikan končno odločil, da trešči z železno roko vmes.

Zgoraj omenjena okrožnica jemlje krščanskim socialistom zadnjo trohico svobode. Resno socialno delo jim je s tem popolnoma prepovedano. Njih društvena pravila bodo odslej veljavna, le če jih odobri škofijstvo, ravno tako so škofijski cenzuri podvrženi vsi njih spisi, celo tehnični spisi, s socialnimi demokrati ne smejo stopiti v nobeno dotiko več, tudi na shodih ne smejo več s socialnimi demokrati razpravljati, saj bi se kakemu krščanskemu socialistu jelo celo še svitati. Tudi znakov, ki so socialističnim podobni, ne smejo več nositi in nasprotje proti višjim krogom, to je nasprotje proti kapitalizmu, se tudi ne sme več gojiti, saj je cerkev največji kapitalist, ampak se mora zatirati. Prepoveduje se krščanskim socialistom tudi vsako gibanje zoper obliko vlade, to pa le zunaj Italije, v Italiji pa je dolžnost vsacega krščanskega socialista, da deluje na obnovev papeževe države. Zunaj Italije je prva krščanska dolžnost, podpirati vladajoče, v Italiji pa je upor, revolucija, prva krščanska dolžnost.

Očividno je, da hoče cerkev krščansko socialno gibanje ubiti, vsaj v kolikor je socialno. Kjer je krščanski socializem vseskoz nesocialen in nima drugega namena, kakor ljudstvo ohraniti pod duhovniško komando, tam mu seve ne pojdejo do živega.

V Italiji se delavstvo neče udati. Don Murri, vodja krščanskih demokratov, se je sicer kot duhovnik pokoril in je odložil uredništvo lista »Domani d'Italia«, ali list vztraja na svojem stališču, protestira proti izdani okrožnici in neče nič slišati o tem, da bi se krščanski socialisti podvrgli. Ti se sploh postavljajo na stališče, da jim ukazov v posvetnih zadevah nima ničesar ukazovati ter zahtevajo popolno svobodo glede organizacije kakor tudi glede političnih in gospodarskih zadev.

Nastal je ljut boj mej krščanskimi

socialci in mej Vatikanom, vendar je brez dvoima, da bo zmagal Vatikan, in da bo krščansko socialnemu gibanju konec. Velik del tistih, ki stoje v tem taboru, se pa gotovo ne podvrže, resnični socialci se obrnejo kam drugam, kar utegne postati pomembno za evolucijo socialne ideje v Italiji.

Kosta Tavšanovič.

Plemenit mož, slovit srbski politik in naroden mučenec, žrtev Milanove brezobzirne maščevalnosti je te dni umrl. Srbski narod je z njim izgubil najboljšega sina, najčistejši značaj. Svoje življenje je nesebično žrtvoval za blagor dragega mu naroda, a zato je žel od Milana le nehvaležnost in preganjanje, zato je moral trpeti celo v okovih. Enake velikane duha in značaja zna ljudstvo čislati šele takrat, kadar jih več ni, kadar jih pogreša. Svojo slavo si je Tavšanovič priboril s svojimi narodnogospodarskimi reformami za srbsko državo. Ko je l. 1889. zmagala radikalna stranka v Srbiji, je postal Tavšanovič minister poljedelstva in notranjih zadev, in baš takrat se je najsijajneje pokazal njegov organizatorski duh. Začel je snovati strokovne šole, pospeševal je poljedelstvo in obrt, ustanavljal po celi deželi poljedelske zadruge, ki so srbskemu kmetijstvu pridobile izredno npravno in gmotno moč. Da povzdigne srbski narod v gospodarskem oziru, za tem je stremil od mladih nog; narodno gospodarstvo si je izbral za svojo stroko, v kateri je postal spreten mojster. Njegove narodnogospodarske reforme so pognale nad narodom globoke korenine, narod mu je neomejeno zaupal ter v njem videl svojega dobrotne prijatelja. Toda Milan je mrzil srbski narod in potemtakem tudi njegove plemenite voditelje, in med temi je najbolj črtil Tavšanoviča, njega se je najbolj bal ter si prizadeval, da ga uniči. Tavšanovič je moral l. 1889. bežati v tujino, ter se je smel šele po več letih vrniti v domovino. V Belemgradu je osnoval »Be-

LISTEK.

„Na dnu morja“.

Z letošnjo svojo maskarado je dosegel »Sokol« višek tega, kar v Ljubljani ljudstvu sploh nuditi more in nihče menda društvu ne bo nehvaležen, če se bo katera prihodnjih maskarad reprezentirala zopet malo ponižneje. Deviza »na dnu morja« bila je že v lanskem predpustu sprožena za letos, sedaj se je izvršila, in to na izvanreden način. Več tednov so bili nekateri gospodje, kojih imena smo že včeraj objavili, pri delu. Še v ponedeljek se je delalo v dvorani od ranega jutra do polutreh zjutraj. — Toda oglejmo si dekoracijo! Glavni prospekt nasproti vходу je kazal razvaline pogreznjenega bajnega mesta Vinete. Bele in rudeče korale so porastle polrazpadle dvore in oboke, somi, goljščavke, skati plavajo pri oknih ven in notri, alge raznih barv in oblik se nemo spenjajo v sinjo morskó neskončnost, obdajajočo to sliko. V robovih prospekta videti je bilo visoko skalovje, deloma slikano, deloma plastično stvarjeno kot prehod k stranskima stenama, to pa tako naravno, da človek ni mogel takoj določiti, kaj da je na podobi, kaj pa resnič-

nega. Po skalovju, tudi deloma slikane, rastle so raznobojne aktinije, alge in korale, nad skalovjem pa je visel, pravzaprav res plaval, ker se ni videlo, kje da je pritrjen, 6 m dolg morskí volk, ki se z osteklelelimi, grozo vzbujajočimi očmi in strašnimi zobmi, rep visoko, glavo pa nizko, ravno zaganjal proti svojemu plenu. Izdelan je bil tako izborno, da bi ga lahko sprejel kak muzej kot pravega. Med korale, rastoče na skalovju, pa so bežale manjše ribe, koje je prestrašila senca nevarnega velikana. Pod belo koralo, rastočo spredaj na skali, ždel je skrit morskí konjiček.

Pred orkestrom, ki je sviral pred popisano scenerijo, nadaljevala se je dekoracija, predstavljajoča vinetske razvaline, in ta okvir je neizmerno veliko pripomogel do plastične iluzije. Ravno nad kapelnikovo glavo, že precej visoko pod stropom — ki je bil vseskozi zelenkasto-višnjevo preoblečen — plavala je skupina nežnobelih morskíh klobukov, na levi od njih pa je jadrala velekrasna in velikanska zlata riba. Spodaj pred orkestrom so se po razvalinah plazile razne globokomorske jegulje s komično ustvarjenimi, korcu podobnimi žreli. Na skalovju v levem kotu rastle je mnogo korala — v to so se porabila cela dre-

vesa! — nižje zdolaj pa je, oprijemaje se s tipalkami za kamenje in alge, urno v svoj skalni brlog bežala okrog 2 m dolga tintnica; boječe je škilila z zelenoblestečimi mačjimi očmi okrog, da ji kak dober prijatelj ne izmakne steklenice šampanjca, katero je nekje urno in krepko ugrabila z jedno tipalko; ta grda pijanka! Zavidno sta ji gledali dve (naslikani) hobotnici, gomazeči med kamenjem.

Veliki stranski prospekt, na desni od vhoda, kazal nam je potopljeno ladijo, ki se je nekoliko na stran vlegla in koje jambore je zarastel morskí mah. Spredaj na tleh so ležale velike in majhne, rudeče in rumene morské zvezde in raki, okrog »vraka« pa se je razvijalo bujno podmorsko življenje. Tam so plavala, — deloma že daleč zadaj, vidna le kot temnovišnjeve silhuete, — najrazličnejša bitja, zlasti člani globokomorske faune s svojimi nemogočimi žreli in zobmi kakor zobotrebci. Poleg ladije se je dvigala ostra skala notri do stropa. Ker ravno tam iz stene moli železna telovadska priprava, zakrila se je tako, da je tvorila naprej moleč nos te skale. Na tem nosu pa so rastle iz ene točke, obdane od koral in mahu, tri mnogo metrov dolge, makovemu perju podobne alge, ki so se gale skoro do stropa, od tod se pa s

konci sklanjale zopet daleč v globino. Med njimi je plavalo par morskíh klobukov; spodaj, pod šopom krajših, visečih alg, pa je mirno prežal kake 2½ m dolg lisast mačji som.

Obe steni, kjer je galerija, sta bili do prvega nadstropja zagrjnjeni — izvzemši odprtine v zidu — s skalnato dekoracijo; okrog žarnic so bile naslikane morské zvezde in anemone, ki so takorekoč fosforescirale. Zgoraj je bila »voda« s plavajočimi živalimi. Tam, kjer so na stenah vdelane telovadne lestve, bile so skale plastične in poraščene s koralami. Sredi dvorane je bil železni drog, ki sicer nosi krogotek, vporabljen kot nosilec plavajoče globokomorske zvezde, s kakimi 14, več metrov dolgimi grivastimi nogami. Zvezda, že itak karmin-rudeča, bila je znotraj razsvetljena z rudečimi žarnicami in je krasno nasprotovala hladnovišnjevemu stropu. Pod stropom so še plavale razne živali, tako črna globokomorska jegulja, tonina, globokomorska riba z velikanskim trebuhom, s širokim gobcem in zobmi, nožem podobnimi itd.

Te vrstice naj zadostujejo, ker je itak nemogoče, z besedo popisati impozantni utis in celotnost dekoracije »na dnu morja«. Kdor je ni sam videl, ta ne bo imel pravega pojma o nji. (Konec prih.)

legradsko zadrugo, koje načelnik je bil do l. 1899. Takrat pa je bil vpriporjen od samega Milana Kneževića atentat; Milan se je hotel namreč silovito iznebiti svojih političnih nasprotnikov. Tavšanović je bil ravno takrat v Zagrebu na slavlju srbskega pesnika Zmaja Jovana Jovanovića. Prijatelji so ga ob tej priliki svarili, naj ne hodi v Beligrad, vendar to ga ni splašilo. In res, Milanovi rabeljni so ga prijeli ter hoteli iz njega izsiliti izjavo, da je on najel Knezevića za Milanov umor. Vzlic temu, da je Knezević sam slovesno zatrjeval, da ni imel z Tavšanovićem nikakih zvez, je bil Tavšanović obsojen na večletno ječo. In vendar še to ni zadostalo spletkarskemu Milanu. Srbsko ljudstvo je proslavljalo Tavšanovića kakor narodnega mučenca, in Milan je uvidel, da je moralna zmaga pravzaprav na Tavšanovićevo strani. Zato je kanil uničiti ga tudi moralno. Podmitil je dva člana »Belegradske zadruge« in ta sta na Milanovo povelje ponaredila delnice ter razglasila, da se je s tem zagrešil Tavšanović. Tavšanovićevo nedolžnost je bila srbski javnosti jasna in razvidna, vendar pa sta ga obsodila maščevalni Milan in njegova svojata na sedemletno ječo. L. 1900 je bil pomiloščen in je takoj pričel zopet z izvrševanjem svoje velike ideje, da povzdigne srbske trgovske vezi z inozemstvom in narodno gospodarstvo v deželi. Toda trpljenje v ječi l. 1899. in 1900 je izpodkopalo njegovo zdravje. Šel se je zdraviti v Nico, toda nemila smrt ga je na potu pokosila v Reki komaj 48 let starega. Kosta Tavšanović je bil mož jeklenega značaja, mož redke nadarjenosti, ves navdušen za blagor svojega trpečega naroda, in radikalna stranka v Srbiji izgubi v njem svojega najvplivnejšega člana.

V Ljubljani, 13. februarja. Nadvojvodov kavalir.

Radi »častnega kavalirja« vlada v ogrskih političnih krogih veliko razburjenje in med listi najhujša nesloga. Nadvojvoda Franc Ferdinand je želel vzeti seboj na Rusko dva kavalirja: avstrijskega in ogrskega. Izbral si je grofa Ivana Zichyja, predsednika katoliške narodne stranke, ki dela Szellovi vladi najodločnejšo opozicijo. Listi trdijo, da je povzročil ta vojvodov sklep pater Fischer-Colbrie, znani pridigar dunajskih klerikalcev, ki je pridobil za Zichyja patra Abela, spovednika nadvojvode. Odločno klerikalni in opozicijski grof Zichy kot spremljevalec nadvojvode seveda ogrski vladi ni bil ljub, zato je Szell priporočal nadvojvodi, naj si izbere drugega spremljevalca. Nadvojvoda je to odklonil. Szell je na to sporočil cesarju, da sklepa nadvojvode ogrska vlada ne more odobravati, ker je proti vsakemu običaju. Cesar je zato sam odredil, da Zichy ni šel z nadvojvodo, ki pa je grofa sprejel posebno milostno ter mu izrekel svoje obžalovanje. Nadvojvoda je vzel seboj le avstrijskega častnega kavalirja, ogrskega pa ni maral nobenega. Ogrski vladni listi dolže klerikalne časopise, da so zanesli vso interno zadevo v javnost, ker se bahajo s somišljenstvom nadvojvode, ki je protektor katoliškega Schulvereina. Klerikalni listi pa napadajo Szella, češ, da je on kriv, da Franc Ferdinand v svojem spremstvu nima nobenega ogrskega kavalirja. Vsi listi pa se bavijo s političnim prepričanjem prestolonaslednika.

Pogajanja z Ogrsko.

Ministrski predsednik Koerber je imel 11. t. m. v Budimpešti štiri ure dolgo konferenco s Szellom radi avtonomnega tarifa. Poroča se, da se je doseglo le delno sporazumljenje. Glede prepornih točk sta si pridržala odločitev, ko se posvetujeta še z drugimi ministri. Vršilo pa se bo še več konferenc, a nobena več v Budimpešti, nego vse nadaljnje na Dunaju.

Boj za splošno volilno pravico v Belgiji.

Belgijski socialni demokratje so začeli z vso silo boj za splošno enako direktno volilno pravico. V Bruslju so se vršile po ulicah že velike demonstracije. Policija ni opravila ničesar. Demonstrantje so nosili rudeče zastave po mestu ter demonstrirali pred parlamentom, pred uredništvom in pred bivališči raznih poslancev. Predlog socialnih demokratov v zbornici ni prišel na vrsto, ker ga je k-

rikalna večina znala zavleči. Toda to le rikalcem ne pomaga. Z zavlačenjem se razburjenost delavstva in vsega socialnodemokratskega volilstva še veča in razširja. Demonstrantom na čelu stoje tudi občinski svetovalci bruseljski in seveda socialnodemokratski poslanci. Posl. Vandervelde je imel te dni na demonstrantnem govoru, v katerem je dejal: »Ako nam zbornica splošne volilne pravice ne dovoli, nastane revolucija!« Bajje je ta grožnja resna, in so socialisti pripravljani z vsemi sredstvi obnoviti dogodke iz l. 1893.

Vojna v Južni Afriki.

O Dewetovem operiranju se poroča: Na Sv. večer je naskočil z uspehom Tweefontein (vshodnje Bethlehem), vze mirjal angleške linije ter se utaboril blizu Elandsropa z 2000 možmi. Kitchener ga je hotel ujeti ter je spustil nanj 23 angleških kolon, ki so 5. in 6. t. m. v polkrogu začele prodirati proti Dewetu. Ta pa je po svoji navadi razdelil svoj oddelek na manjše četice ter ušel skozi sistem block-hiš in skozi vse mreže. Sistem torej nima prav nobene vrednosti. Kitchener poroča, da so izgubili Buri v zadnjem tednu 69 mrtvih in 17 ranjencev. 574 Burrov je bilo ujetih in 57 se jih je udalo. To so velikanske številke! General French poroča, da so Buri 60 angleških voz z živili in streljivom na poti v Blanford zajeli ter odpeljali. Polkovnik Crabbe je potem Bure napadel in jih pognal v beg. Angleži so imeli 13 mrtvih in 48 ranjencev, Buri pa baje celo 24 mrtvih in 47 ranjencev. Burskega poveljnika Erasmusa in generala Viljoena je obsodil Kitchener na deportacijo.

Najnovejše politične vesti.

Lord Dufferin, bivši indijski podkralj, je umrl v Londonu. — Revolucija v Belgiji. Ker noče zbornica sprejeti zakona o splošni in direktni volilni pravici, narašča razburjenost med ljudstvom z vsakim dnem ter se prorokuje revolucija. Kralj se je vrnil iz Nizze v prestolnico. — V Afganistanu napoči že baje prihodnji mesec meščanska vojna. Ljudstvo ni zadovoljno s svojim mehkužnim vladarjem, emirjem Habbih-Ullah-Kanom. Vrhu tega sta se oglasila istočasno Isak-Kan in Mehmed Ismail s pravicami do prestola. — Nova pogodba med Angleško in Japonsko se je sklenila in podpisala dne 30. m. m. — Za sedem novih višjih deželnih svetnikov je zaprosilo praško nadsodišče pri pravosodnem ministru. — Zastopniki sladkorne industrije iz vseh dežel, v katerih se izdeluje sladkor ter prideluje sladkorna pesa, so imeli včeraj v dunajski zbornici obširna posvetovanja. — Med angleško in nemško diplomacijo je nastala ostra napetost, ker se je izvedelo, da je posredovala Nemčija l. 1898. tajno v špansko-ameriškem konfliktu. — Med angleško in Italijo se vršijo dogovori zaradi sredozemskega vprašanja.

Dopisi.

Iz Idrije. (Naši uradni prostori.)

Že večkrat se je pisalo, kakšne prostore ima v Ljubljani finančna uprava. V naslednjih vrsticah hočem dokazati, da tudi Idrija ni nič na boljšem v tem oziru, preje na slabšem. Za gotovo vem, da ga ni kraja na Kranjskem in naj si bo tudi mala vas, kjer bi bila sodnija in davčni urad nastanjen v tako slabih, zdravju škodljivih prostorih. Najslabše je pač za davčni urad, naj torej govorim o teh prostorih najprvo. Vsi uradni prostori obstoje iz dveh sob. Jedne manjše za blagajno, ki je v bivanje porabna in druge večje, v kateri se vplačujejo davki in je natlačenih šest davčnih uslužbencev. Ta prostor, obsegajoč komaj 70 m², služil je pred časom za shrambo živega srebra in je vzpričo oboka in silnega omrežja podoben bolj kake srednjeveški jetnišnici, kakor pa uradni pisarni v 20. stoletju. In v tem prostoru mora šest oseb opravljati službo dan na dan. Smilijo se nam gospodje uradniki, da morajo bivati v teh zaduhlih, zdravju škodljivih prostorih. Naj se le pomisli, kak zrak mora biti v sobi, kjer imajo vedno opraviti stranke in posebno pozimi, ko se skoraj nič ne zrači. Kmetje grejejo pri peči svojo moko obleko in da se s tem ne napravi najboljšega vzduha, se umeje. Vemo, da morejo gosp.

uradniki potrpeti, a mi davkoplačevalci smemo zahtevati s popolno pravico, da odrajujemo svoje davke v človeka dostojnih prostorih in da se nam ne bo treba bati, da se nalezemo kužnih boleznij o priliki plačevanja. V tem oziru je posebno neprijetno za davčne izvedence in zaupne može, kateri morajo po več ur požirati sprijeni zrak in sedeti v mrzli sobi, katera je, kakor sem že zgoraj omenil, za bivanje neprimerna, da se človek prav lahko prehladi. Prav taka je, nič boljše s prostori, v katerih je nastanjena sodnija. Res je, da ima več prostorov, bolj lukenj, a še vedno jih manjka, tako predvsem predsobe k sobi g. sodnika in g. pristava. Ljudje, ki pridejo od daleč, morajo čakati na mrzlem hodniku, ali ako se jim dovoli v ekspeditu, kjer pa je potem vzpričo male sobe tak zrak, da skoraj ni mogoče prestati. Posebno manjka sodišču večje, za obravnave primerne sobe, katere se sedaj vrše ali v sobi gosp. sodnika ali v pristavi. V kakšnem stanju pa je vlažno stanovanje sluga in jetniške celice, pa raje ne pišem. — Že z ozirom na navedeno je res skrajni čas, da dobe uradi v mestu dostojne prostore. Pomisliti je treba, da se je prebivalstvo Idrije v zadnjih dveh desetletjih podvojilo in kar je bilo pred petdesetimi leti dobro, ne more v sedanjem času reforme več odgovarjati svojemu namenu. Gotovo hvaležna naloga je državnemu poslancu, g. dru. Ferjančiču, ki nam je s svojo vplivno besedo že večkrat pomagal, da tudi to stvar na primernem mestu ožigosa ter naj se odločno upre, ko bi se hotelo pustiti radi slaboznanega samo — kranjskega »Spar-systema« še nadalje urade v sedanjih prostorih.

Kakor smo čuli, ponudil je g. Turk prvo nadstropje v svoji hiši pri farni cerkvi na trgu davčnemu uradu v najem. Hvalevredno nad vse bi bilo, da bi sprejela finančna uprava to ponudbo, saj bi dobil tako davčni urad lepe prostore prav v sredini mesta in nam davkoplačevalcem ne bi bilo treba šteti visokih stopnic v odročnem gradu. Pridržujemo si, ko izvemo odgovor finančnega ravnateljstva, spregovoriti o tej stvari še kako besedo, pa bolj trpko.

Izpred sodišča.

Poročati imamo še, da se je predvčerajšnjim popoldne vršila tajna obravnava proti Jožetu Jermanu iz Mengša radi hudočinstva zoper nravnost. Obsojen je bil na 3 mesece.

Včeraj pa je predsedoval gosp. deželnosodni svetnik Andolšek sledečim obravnavam:

1. **Nevaren mutec.** Anton Ulc, po domače »Slanetov«, l. 1846. rojen in doslej nekaznovan ter stanujoč na Olševku, je nem, a menda precej neprijeten nemec. Togoti se silno nad Nežo Ulc, ženo svojega, v Ameriki bivajočega brata Jožefa, ker ista ni njega vzela in mu noče dati neke njive. Dne 5. decembra m. l. je ta njegova jeza izbruhnila na tak način, da je napadel Nežo in jo ranil na rokah. France Mlakar mu je vzel »hlapca« iz rok, na kar je pa togotni nemec sunil Nežo z nogo v trebuh. Poleg tega jo je baje še s kamenjem čakal in ji nevarno pretil, da jo ubije. Radi tega je bila včerajšnja obravnava. Togotni mutec je dobil osem dnov zapora. Neža Ulc pravi: »Če se kaj zgodi, ne bom jest uršah...«

2. **Bombardiranje s steklenicami.** Dne 8. decembra m. l. zvečer so sedeli v gostilni A. Krašnarja v Dolgih Poljanah domači fantje ter tudi fantje iz Budanja. Nakrat so se pričeli »rukati« in začuli so se glasovi: »Danes pa bomo Sirkovce plačali!« Ni minulo pet minut in že so frčali kozarci in steklenice po sobi semtertja. Konec tega bombardiranja je prišel šele, ko je l. 1879. rojeni Jože Lemut, po domače »Vlakov« iz Dolgih Poljan udaril z dvolitersko steklenico 43 let starega Janeza Premova po glavi in ga težko ranil. Obravnava proti njemu se je pa preložila in tako bomo imeli priliko, poročati še enkrat o tem Poljanskem bombardementu.

3. **O tistem, ki je procesijo delal...** Mivšek Jakec, po domače »Kogačan«, l. 1874. v Rovtah (okraj Logatec) rojeni samski hlapec, je tisti, ki je delal procesijo. Sedel je enkrat par tednov, ker si je napravil »plajšč« in križ ter po vasi igral procesijo; cilj te procesije je bila gostilna, konečni cilj pa luknja... Včeraj se je imel poredni Jakec radi nekaj drugega zagovarjati. Dne 27. dec. je šel z nekimi tovariši iz gostilne v Blekovi Vasi in prepeval po potu. 12letni sin posestnika Pišlarja mu je vrgel kepo snega. Radi tega se je s starim Pišlarjem

spril in istega oklofotal. Pišlar je tekel v hišo in se oborožil s sekuro, a Jakec in njegovi tovariši so mu vzeli sekuro in ga oklofotali še enkrat. Sekira je pa Jakca tako razjarila, da je šel k oknu Pišlarjeve hiše in udaril dvakrat s pestjo na »romu«, tako da so šipe po sobi in postelji letale. Poleg tega je Jakec še kamen v sobo vrgel. Za vse to bode sedel 3 tedne. Jakec, Jakec, — procesije in šipe so nevarne stvari; človek se presneto lahko ureže...

4. **Končno** se je imel še »Amerikanec« zagovarjati. Bil je to l. 1879. rojeni Francelj Progar iz Javornika pri Trebeljnu. »Zakaj si hotel v Ameriko iti?« ga vpraša sodnik. »Da bi kruha služil —« Sodba: 10 dnov in 10 K.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 13. februarja.

— **Osobne vesti.** Substitutom notarja dr. Radaya v Mariboru je imenovan notarski kandidat g. J. Kogej, ki zopet otvori pisarno dne 15. ali 17. t. m.

— **Deželni odbor kranjski** je kot svoja zastopnika v deželnem šolskem svetu zopet izvolil deželna odbornika gg. dr. Schafferja in dr. Tavčarja.

— **Soc.-demokratje in Pernerstorfer.** »Der Holzarbeiter«, glasilo soc. dem. organiziranih lesnih delavcev v Avstriji, piše v svoji zadnji številki pod zaglavjem »Cilli-Marburg-Stürgkh-Pernerstorfer« tudi tole: »Samo ta štiri imena vam povem, ona so ravno tako skromna kakor pomembna. Maribor je oddaljen od Dunaja 290 km, Celje pa 357 km, med obema mestoma leži torej 67 km; a reprezentantje nemškega naroda zahtevajo od onih slovenskih državljanov, ki hočejo pošiljati svoje otroke v celjsko gimnazijo, ker stanujejo v Celju ali v okolici, naj jih pošiljajo v mariborsko gimnazijo. To je sicer blazno, a to ne de nič, zoperni grof Stürgkh zahteva to v interesu nemškega naroda, in s tem punktom. Celje je nemško mesto, ker je tam merodajno nemško meščanstvo lahko vse večne čase tam dominiralo zato naj bi se preselila slov. gimnazija v Maribor. Navadno zavodni delavec bi dejal: Vi, Nemci, nimate nikake pravice, Slovencem predpisovati, kje hočejo imeti svoje gimnazije, kajti vsak narod ima pravico do samodoločbe, to je najvišji postulat demokracije. A poslanec Pernerstorfer ni mogel zavzeti tega jedino pravilnega in istinito soc. demokratičnega stališča. Pernerstorfer ne more iz svoje malomeščanske kože; to razumemo končno; nerazumljivo pa nam je, da se imenuje soc. demokrata. — Potem si predstavljaj list, kako mora tako nesocialistično postopanje ovirati praktično agitacijo in pravi: »Tako je, kakor da bi hotel Pernerstorfer reči: »Ljubi moji Slovenci, množite se kakor ribe v vodi, a ostanite mi tri korake od telesa; ekspanzirajte se, razširite se do severnega pola ali v puščavo Saharo, a pustite mi le Celje nemško.« To so pač besede, ki dokazujejo, da v celi stranki avstrijske soc. dem. duh Pernerstorferjevega »malomeščanstva« ne vlada, saj je »Holzarbeiter« glasilo jednih največjih organizacij, ali pri tem ni pozabiti, da ni vodstvo ničesar storilo v svrhu, da bi se bil Pernerstorfer vsaj glasovanja vzdržal. Kaj pomaga po toči zvoniti, če pa voditelji vendar delajo, kar hočejo!

— **Stavka pri tvrdki Toman** je menda končana. Kršč. socialci so jo porabili v namen, da se rehabilitirajo, kajti bili so umazani od vevškega štrajka sem. Žal, da so jim šli kamnoseki na led. Radovedni smo, kaj bode »kršč. soc. zveza« z onimi delavci naredila, ki so žrtve tega nespametnega hujskanja v štrajk in ki stoje sedaj sredi zime brez dela in pomoči. Kaj in kdo je — rehabilitiran?

— **Drugi poučni izlet prostovoljne obrtno-nadaljevalne šole v Zagorju ob Savi.** Piše se nam: Prvi poučni izlet naše šole v Ljubljano v lanskem letu nam je ostal v tako prijetnem spominu, da smo komaj čakali, da priredimo drugega. Pač je za izlete bolj pripravnost poletje, toda lanskoletni izlet nas je prepričal, da se morajo taki poučni izleti prirediti ne vsako leto, temveč večkrat. Prišli smo toraj v Ljubljano na pustno nedeljo, a ne da se zabavamo na ta dan, temveč da se v prvi vrsti kaj poučimo.

Ljubljani smo si ogledali mestno električno. Ker uporabljamo v Kisovcu pri Zagorju tudi že elektriko, ker se nam v bližnji prihodnosti v Zagorju obetajo večje električne naprave, so nam bila dobljena azjasnila gotovo le v korist. Od tu smo e podali na magistrat, kjer smo si ogledali telefonsko postajo in druge zanimivosti. Od magistratnega poslopja bi radi li tudi v muzej. Vreme je bilo vendar eugodno in radi tega je bil muzej zaprt — mislimo pa, da je obiskovanje muzeja avno za take dni najbolj pripravno. Ko no si pridobili vstopnice za gledališče, jer moramo zahvaliti intendantu gledašča, da nam je prihranila dobre sedeže, i smo še v »Narodni dom«, da si ogleamo tudi sokolsko telovadnico. Po obedu no se kaj dobro zabavali v gledališču — pogrešali smo vendar godbe. Mislili no si, v malem Zagorju imamo kar štiri odbe, ki tekmujejo med seboj, katera bi astopila, a v Ljubljani so sedaj drame v ovenskem gledališču brez godbe. Po edstavi smo krenili takoj v bolnico, kjer as je čakal g. dr. M. Zarnik, ki nam preava na naši obrtno-nadaljevalni šoli že rugo leto »Prvo pomoč pri nezgodah«. dr. M. Zarnik nam je v družbi z druim gospodom razjasnil in razkazal, kako e uspešno vporabljajo Röntgenovi žarki medicini, ogledali smo si tudi razne ografične podobe, narejene s proizvajem Röntgenovih žarkov ter razne instrumete, ki jih rabijo zdravniki pri raznih eracijah. Pustna nedelja, svet nori in se bava s plesom in petjem — tudi mi no se zabavali, a na drug način. Vrnili no se iz Ljubljane s prijetnimi spomini i podali smo se k počitku s prepričanjem, a tega dne nismo prenoreli, temveč da smo pridobili marsikaj za nas potrebnega in oučnega. Za nas večinoma priproste devece in obrtnike pa je bil ta izlet, ki se izvršil v vzornem redu, le časten. Kako pa pri pri nas zanimamo za take polne izlete, znači naj le to, da je bilo nogo udeležnikov tega izleta do jutra v užbi. Pri nas je stremljenje po višji izrazbi kaj živahno, zato nas zelo veseli, a čujemo, da priredita gospoda dr. M. arnik in nadučitelj Lj. Stiasny v postu e nekoliko znanstveno poučnih predavanj.

— **S Pivke** se nam piše: Kakor siliši, se prestavi poštni urad s postaje restranek v Slavino, kar pa nikakor ni rav, ker je Slavina najbolj stranska in laldjena vas za vasmi, katere bi imele tu j poštni urad. Izvzemši vas Koče, katera 15 minut od Slavine oddaljena, je najižja tri četrt ure oddaljena, druge pa di eno do eno in pol ure. Ako misli vnateljstvo res poštni urad postaje Pre-ranek prestaviti, naj ga prestavi kolikor ogoče v bližino postaje, katera je najbolj sredini, ali pa naj napravi, ako že hoče, i urad v Slavini, družega pa kje bolj v edini. Prosimo poklicane faktorje, da bi agovolili ozir jemati na predstoječe. — eč prizadetih.

— **Nova stavba.** Gospod Anton olavšek, posestnik in gostilničar v Trbov-ih, kupil je parcelo nasproti nove justične lače, ter bode začel staviti poslopje že početkom pomladi.

— **Na ulici je umrl** včeraj popo-dne sobni slikar Franc Zupan. Pil je vpred še v Klemenčevi gostilni na Kra-ovskem nasipu. Prišedši iz gostilne na osto, je bruhnil kri iz sebe, se zgrudil i tla in umrl.

— **Na zadnji živinski semenj** a **Grahovem**, kateri se je vršil zaradi edelje 10. t. m. prignalo se je do 1200 av živine, največ volov. Kupčija je bila ljub zelo neugodnemu vremenu dokaj ži-ahna. Došlo je razun kupcev iz Gorice r Trsta tudi več Moravanov, kateri sled-i so nakupili 23 vagonov volov. Pri-donji živinski semenj bode 22. marca.

— **S petrolejem užgal** se je ojaški sluga Henrik Premer. Vlij je pe-olej v peč, da bi se drva lažje užgala. er je bila v peči že žerjavica, vnel se u je petrolej v posodi, katero je držal v ki in se razlil po njegovi roki.

— **Izgubljene reči.** Izgubljeno bilo v nedeljo 9. februarja na poti ančiškanske ulice do hotela »pri Ma-« južni kolodvor, Podnart v Tržič, iljantno uhano. Najditelj se naproša, isto i tukajšnjem magistratu ali g. Polaku Ljubljani, Frančiškanske ulice št. 8 i poti dobremu plačilu oddati.

— **Pročnja.** Ker je igra »Krojač Fips« v knjigarnah v Ljubljani razprodana, prosi »Bralno društvo na Bledu« kakega rodoljuba ali društvo, za posojilo teh bu-kvico v svrhu prireditve zgoraj imenovane igre.

• **Najnovejše novice.** Arnold Rikli, znani ustanovitelj atmosferičnega zdravilišča na Bledu, je obhajal te dni v Volšperku na Koroškem svojo 80letnico. Njegovo zdravilišče na Bledu obstoji od leta 1855. — Parnik »Zora« je eks-plodiral v Trstu. Vozil je premog za Lloydja ter so se premogovi plini užgali. Prednji del ladje je zletel v zrak. Trije uslužbenci so težko ranjeni. — Prva ženska v diplomatični službi je gospica de Villeneuve, ki je ravnokar imenovana za tajnika pri francoskem generalnem tajniku v New Yorku. — No-tar pl. Rigler, ki je poneveril v Gradcu 45.662 K, je obsojen v 15 mesečno ječo in izgubo notarijata. Rigler je Mariborčan. — Obesila se je na Dunaju Antonija P., hči bivšega deželnosodnega svetnika v Celju. Po očetu je podedovala lepo pre-moženje, a ga je zapravila na potovanju, v bedi pa je prišla za vrh. — Spome-nik Kneippu hočejo postaviti na Du-naja. Tozadevni odsek upa nabrati 100.000 kron. — Princ pod kuratelom. Princ V. Thurn-Taxis, zadnji čas nadporočnik v 9. husarskem polku, je postaviljen pod kuratel. — Zaradi 20 gld., ki jih je dolgovala nekdanja premožna Ana Stanzel v Novem Tičinu zakoncema Klement, je zadavila v spanju ženo Klementova ter hotela isto storiti tudi z možem, da bi se odkrižala dolžnikov. Obsojena je v smrt na vislicah. — Vdovi Crispijevi je odkazal italijanski kralj 15.000 lir letne penzije — Kuga v Bagdadu. Zopet so zbolele za kugo 4 osebe, 2 sta že umrli. — Kosilo za — pokoj duše kralja Milana je priredil arhimandrit samostana v Krušedolu. Ceremonija, ki vsaj kaj — zaleže!

• **Grof Tolstoj — nevarno bo-lan.** Iz Odese poročajo, da je grof Tolstoj na Jalti jako opasno obolel. Poleg oslab-ljenja srca ima tudi akutno vnetje pljuč. Baje se je bati, da Tolstoj boleznii ne prenese.

• **Župnik Mitterndorfer**, ki je znan izza svoje časniške pravde na Du-naju, pri kateri se je razkrilo mnogo svinjarij in goljufij tega »gospoda«, je dobil šele sedaj ordinarijatsko prep-o ved, da ne sme več čitati maše. Na Slovenskem so ordinarijati hitrejši proti — pesnikom; proti svinjarijem in goljufom pa take prepovedi še nismo doživeli!

• **Glasovanje radi spomeni-kovega prostora.** V Dole hočejo po-staviti Pasteurju spomenik. Obč. svet se radi prostora ni mogel zjediniti, zato se bo 16. t. m. vršilo glasovanje vseh meščan-ov. Predlogi so trije. Večina glasov določi prostor.

• **Bigotna morilka.** V Cambrouse v franc. departementu Aveyron je rodila nedavno neka pobožna vdova nezakonsko dete. Njen zakonski sin je menih, hči pa nuna. Iz sramu pred otrokoma je novo-rojenca udušila v perilu. Predno ga je umorila, ga je sama krstila, češ, da pride potem vsaj njegova duša v nebesa.

• **Nova bolezen.** V Kongu je epi-demično razširjena bolezen — spanja. Že več rodov je radi te nove bolezni izmrlo. Nedavno so pripeljali iz Konga v Bruselj 23 spečih zamorcev, da jih poskusijo ozdraviti. Zdravniki menijo, da ostanajo oboleli neozdravni, dokler se ne najde primeren serum. Bolezen povzroča neki bacil, ki živi v reki Kongo in v perutnini, ki ima kolero. Evropejci doslej te bolezni še niso dobili.

Društva.

— **Splošno slov. žensko dru-štvo** bo imelo v nedeljo ob 1/27. zvečer v »Mestnem domu« javno zborovanje, na katerem bo predaval g. dr. K. Triller o italijanski pesnici Adi Negri.

— **I. društvo hišnih posest-nikov v Ljubljani** ima v petek, dne 14. februarja 1902. l., ob 7. zvečer v veliki dvorani »Mestnega doma« zbor. Dnevni red: Poročilo v zadevi potresnega posojila.

— **Jugoslovanski klub** »Slov. Besede« na Dunaju (L. Braennerstrasse 7) priredi domačo zabavo z igro Goerlitzza »Popolna žena« in drugim programom v soboto, 15. t. m.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 13. februarja. V današnji seji poslanske zbornice je bil storjen sklep, da se bo jutri pralo umazano perilo dunajsko. Kakor znano, so du-najski liberalci začeli nabirati prispev-kov za volilni fond za prihodnje obč. volitve. Lueger je radi tega interpeliral in v svoji interpelaciji predstavil neka-tere teh liberalcev kot sleparje. Mini-strski predsednik Körber je danes odgovoril na to interpelacijo, rekiš, da liberalci postopajo pravilno, in da vlada nima nobenega vzroka kaj storiti, ker sme vsaka stranka zbirati za volilni fond. Tudi se je zavzel za nekatere na-padence, zlasti za člana gosposke zbor-nice Lobmayrja Gross je interpeliral prezidenta Vetterja, kako da je sploh mogel sprejeti Luegerjevo interpelacijo. Lueger je potem začel nemške libe-ralce izzivati in dražiti in je trdil, da je Lobmayr na sleparski način postal častni meščan dunajski. Prišlo je do ostrih konfliktov mej liberalci in Lue-gerjevci. Ko je Lueger rekel, da nemški liberalci nimajo poguma predlagati, naj se o Korberjevem govoru otvori debata, je vstal dr. Vogler in v imenu nem-ških liberalcev predlagal, da se ta de-bata jutri otvori. Predlog je bil spre-jet in se bo torej jutri pralo umazano perilo. Zbornica je potem nadaljevala razpravo o rekrutnem zakonu.

Budimpešta 13. februarja. V današnji seji poslanske zbornice sta bili podani dve interpelaciji zastran afere z grofom Zichyjem. Obe vpra-šata, zakaj ni nadvojvoda spremljal noben ogrski kavalir.

Petrograd 13. februarja. Nad-vojvoda Fran Ferdinand je včeraj od-potoval na Dunaj.

Petrograd 13. februarja. Iz Yalte se poroča, da Lev Nikolajevič Tolstoj umira.

Pariz 13. februarja. Angleško-japonska pogodba je vzbudila velikan-sko senzacijo. Vse časopise je jedino v tem, da je ta pogodba naperjena zoper Rusijo in Francijo.

Berolin 13. februarja. Izjava ministra Craubournea v angleškem parlamentu, da je laž, kar pravi Nem-čija, da je namreč Angleška hotela provzročiti skupen nastop vseh veselih zoper Združene države pred špansko-ameriško vojno, a Nemčija je to pre-prečila, in trditev Craubournea, da je Nemčija to stvar sedaj povodom poto-vanja princa Henrika spravila na dan, da bi se združenim državam prikupila — je provzročila nepopisno srditost v vseh političnih krogih. Vlada hoče baje dokumentarično dokazati, da je »Nordd. Allg. Ztg.« govorila resnico in da laže angleški minister. Cesar Viljem je neki kar iz sebe in je šel osebno nad an-gleškega poslanika.

London 12. februarja. V mesecu marcu pojde kralj Edvard v Pariz, kjer obišče prezidenta Loubeta, in v Italijo, kjer bo imel sestanek s kraljem Viktorjem Emanuelom.

Književnost.

— **„Morski volk“**, humoristični list, ki ga je izdal ljubljanski »Sokol« ob priliki svoje maskarade »Na dnu morja«, se dobiva v Schwentnerjevi knjigo-tržnici po 20 vin. številka. »Morski volk« je prinesel toliko duhovitega hu-morističnega in satiričnega gradiva poli-tične, kritične in lokalne vsebine, da se vsakdo ob njem prav izborna zabava. Po pošti izven Ljubljane se vračuni poštnina.

Poslano..*)

Častiti g. urednik! Ker se na moj članek v »Slovenskem Narodu« z dne 3. januarja pisatelj mene napadajočega do-pisa s Ponikve ob južni železnici do zdaj ni oglašil, prosim, da sprejmete moj dalji članek.

Najpoprej opomnim, da omenjeni do-pis ne izvira s Ponikve, temveč iz peresa nekega že dlje časa v Celju naseljenega g. doktorja. — V prvem odstavku ome-njenega dopisa pravi pisatelj: Kmečko društvo na Ponikvi ob južni železnici je zborovalo dne 22. septembra na Ponikvi.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo od-govorno le toliko, kolikor določa zakon.

— Cita se, da je na tem zborovanju bil govornik tudi Ludovik Kresnik iz Čreš-njevece pri Slovenski Bistrici. — Kdo je ta Kresnik? Spominjam se, da je pri zadnjih volitvah v državni zbor bil kmetski kan-didat, katerega pa niso postavili kmetski volilci, posebno slovenski ne, kateri se je postavil iz lastne moččnosti, za katerega pa so šli s čudovito in sumljivo gore-nostjo nemškutarji celega mariborskega volilnega okraja kar jih še kje leze in gre.

G. doktor iz Celja, kot pisatelj do-pisa s Ponikve: zakaj se ne oglasite, saj imate le priprostelega kmeta pred seboj in nikakor kakega bistroumnega jurista. Ka-kor se mi zdi, je Vaš spomin in Vaša srčnost še manjša kakor Vaša postava; kajti Vi se celo ne spominjate več, da je ta Kresnik ravno isti Kresnik, pri katerem ste ravno Vi iskali v velikih strahih po-moči proti napadam nemčurske stranke, ob času, ko ste še v Mariboru prakticali. Zakaj pa niste prišli kot slovenski narod-njak v bližnjo Ponikvo h kmetskemu zbo-rovanju? Seveda, Vam manjka srca za na-predne slovenske narodnjake. Ako bi se bilo vrnilo zborovanje v klerikalnem smi-slu, gotovo bi Vas ne bilo manjkalo. G. doktor! Bil sem pri zadnjih državnozbor-skih volitvah res kandidat, in sicer sem sprejel kandidaturo vsled prošnje na pred-nih Slovencev slovenjebistriškega in mariborskega okraja. Dobil sem pa gla-sove tudi od nemške stranke, kajti ljubši je bil isti v moji osebi napreden slovenski kmet, kot pa reakcionaren doktor ali pro-fesor. Moja kandidatura mi je gotovo v čast, kajti čeravno se je ista razglasila v celo zadnjem času in v kljub grozoviti na-sprotni klerikalni agitaciji, sem dobil čez 100 glasov, in me je klerikalni kandidat v slovenjebistriškem in mariborskem okraju komaj za 6 glasov prekosil.

Dalje pravi dopis s Ponikve: »Mož (namreč Kresnik) je bil nekdanj več časa naroden, saj so ga Slovenci podpirali.« — Prepričan sem, gosp. doktor, da ste s tem grešili zoper svojo vest in prepričanje; — kajti ni mogoče, da bi bili Vi tako pozab-ljivi postali in ne vedeli, da sem bil ves čas svojega političnega postopanja (30 let) neprenehoma v narodnem taboru. — Povejte mi, kdaj in kje sem zanemarjal svojo politično dolžnost, — ali že kot žu-pan, ud okrajnega odbora, ud okrajnega šolskega sveta, krajni šolski ogleda, ali kjer že koli? Brez zamere in brez usmi-ljenja, g. doktor! ne prizanašajte mi; na dan s pravico in resnico. Vam je ven-dar vse natančno znano. Pred 30 leti, v istih razburjenih časih, v kojih si Slovenec in še najmanj klerikalec ob času volitev na ulico upal ni; v katerih časih so po-nesrečila narodna prizadevanja vrljih Slo-vencev, kakor g. dra. Jožeta Vošnjaka in drugih, vsled grozovitega pritiska nasprot-nikov, takrat sem stopil jaz na politično bojno polje. — Kjer je bilo najnevarnejše, tja sem bil postavljen gotovo jaz. Storil sem neustrašljivo kolikor je bilo mogoče, in več kakor je bila strankarska dolžnost, saj so me podpirali neustrašljivo vrli na-rodnjaki, kakor gg. Peter Novak in Fran Mlakar. Bili smo takrat Slovenci mero-dajni, v zdanjih važnejših časih pa, ko je politično bojno polje precej očiščeno, se usiljuje vodstvo farji-zejski klerikalni duh, ter ubija vse brez izjeme, kar se mu ne upogne ali ukloni, bodisi Nemeč ali Slovenec. Veljavo pa ima tudi najostud-nejši nemškutar, če se hlina. — Ves spod-nještajerski svet ve, koliko velikanskih moraličnih in nezacepljivih materijalnih ran sem dobil vsled političnih bojev, v svojo nesrečo in nesrečo svojcev. — Deloval sem zmiraj nesebično, pri tem ko se mastili neki agitatorji na račun agitacijskega fonda.

In Vi, g. doktor, pišete dalje v do-pisu s Ponikve: »Slovenci so mu že svoje storili, in ga (namreč Kresnika) rešili ma-terialnega pogina.«

G. doktor, to že presega vso mejo predrznosti. — Dovolj znano je, da sem bil vsled političnih bojev celo uničen, kajti stali so me nasledki veliko tisoč goldi-narjev. To je tudi Vam znano. — Moj značaj pa mi ni nikdar dopuščal in mi ne dopušča, živeti ali kaj zavživati od milosti. — Rajši poginiti! Obdržala in rešila me je moja žilava trpežnost in marljivost mojih, z menoj ponesrečenih svojcev.

G. doktor, jeden sam dokaz zadostuje, da opravičite Vaš črez vso mero nesramni napad. Strogo Vas tirjam, povejte mi, kdaj in s čim bi me bili rešili Slovenci mater-ialnega pogina?

Dragi Slovenci! ne zamerite mi vpra-šanje: Kdaj sem kaj zahteval? — Saj bi Vam bil hvaležen. — Pač pa dokažem jasno in neovržno, da ravno Vaši pajdaši, g. doktor, in sicer narodni hlineži so me v moji žalostni periodi brez usmiljenja nesramno ropali. — Če Vam ljubo, gosp. doktor, naznamim imena teh prijateljev vrljih Slovencev. Vi, g. doktor, ste me v svojem dopisu s Ponikve označili kot od-padnika in nemškutarja. — Od kdaj in zakaj to obdolženje od strani klerikalne stranke, bodem natančno pojasnil v pri-hodnjem in zadnjem članku.

Gospod doktor iz Celja, na svidenje; ne čakajte, da Vas jaz imenujem!

Ludovik Kresnik,
kmet na Črešnjecih.

Zahvala.

Slavnemu občinstvu, ki me je povodom moje benefice pri operi „Favoritine“ na odru dne 7. t. m. počastilo s mnogobrojnim obiskom in me odlikovalo, se na tem mestu srčno zahvaljujem.

V Ljubljani, dne 13. februarja 1902.

Tytus Olszewski,
slovenski operni pevec.

Spominjajte se dljaške in ljudske kuhinje pri igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih.

Umri so v Ljubljani:

Dne 7. februarja: Marija Perc, zasebnica, 81 let, Marije Terezije cesta št. 11, ostarelost.

Dne 8. februarja: Blaž Ločnikar, gostač, 74 let, Havtmanica št. 8, ostarelost.

Dne 9. februarja: Ana Ule, kurjačeva hči, 1/4 ure, Radeckega cesta št. 1, življenske slabosti.

— Alojzij Fuchs, delavec, 44 let, Poljanska cesta št. 52, otrpjenje srca. — Vera Taušes, oficijalova hči, 5 let, Resljeva cesta št. 12, vnetje sopolnih organov. — Jera Čebavs, gostija, 71 let, Pokopališka cesta št. 29, ostarelost.

Dne 10. februarja: Teresija Kleinschmidt, zasebnica 80 let, Radeckega cesta št. 11, pljučni edem. — Ivan Hönlman, posestnik, 40 let, Radeckega cesta št. 11, jetika. — Elizabeta Kuhar, posestnica, 70 let, Merosodne ulice št. 1, pljučnica.

V deželni bolnici:

Dne 7. februarja: Gregor Kočar, gostač, 73 let, pljučnica. — Konrad Stupica, natak, 23 let, jetika. — Anton Steblaj, misar, 31 let, jetika. — Matija Tegelj, dninar, 33 let, jetika. — Reza Kopač, šivilja, 70 let, srčna hiba. — Jera Bratkovič, kuharica, 82 let, ostarelost.

Dne 8. februarja: Lucija Petrič, gostija, 83 let, ostarelost.

Dne 9. februarja: Julija Hanaman, trgovčeva vdova, 64 let, jetika.

V vojaški bolnici:

Dne 7. februarja: Ivan Zengerer, pešec, 21 let, pljučnica.

V hiralnici:

Dne 7. februarja: Jožef Medved, kajzarjev sin, 25 let, jetika. — Fran Maček, gostač, 80 let, ostarelost.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m. Srednji zračni tlak 736,0 mm.

Febr.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
12.	9. zvečer	735,3	0,5	sr. svzhod	sneg	
13.	7. zjutraj	731,1	0,5	sr. svzh.	sneg	
"	2. popol.	727,4	1,7	sl. svzh.	oblačno	21,3 mm.

Srednja večerajšnja temperatura 1,5°, noč male: -0,5°.

Dunajska borza

dné 12. februarja 1902.

Skupni državni dolg v notah	101,45
Skupni državni dolg v srebru	101,20
Avstrijska zlata renta	121,40
Avstrijska krona renta 4%	98,80
Ogrska zlata renta 4%	120,10
Ogrska krona renta 4%	97,35
Avstro-ogrski bančne delnice	1635,—
Kreditne delnice	697,50
London vista	239,55
Nemški državni bankovci za 100 mark	117,22 1/2
20 mark	23,44
20 frankov	19,04
Italijanski bankovci	93,30
C. kr. cekini	11,31

Tužnega srca javljamo vsem prijateljem in znancem, da je po volji Vsegamogočnega naša predraga mati in tašča, gospa

Ana Hráský

vdova po gozdnem oskrbniku in posestnica

po dolgi in mučni bolezni, previdena s svetimi zakramenti v 83. letu svoje dobe v nedeljo dne 9. februarja mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage ranice bo v četrtek dne 13. februarja ob 3. uri popoldne v Podbradeh v rodbinski grob.

V Pragi, dne 10. februarja 1902.

J. Vlad. Hráský, prof. c. kr. češkega tehničnega vsučilišča v Pragi, Jurij Hráský, gozdni oskrbnik v Čiste, sinova. — Marija Hráský roj. Komac, sinaha. (399)

Namesto posebnih oznanil.

Zahvala.

Za mnoge dokaze srčnega sočutja med boleznijo in ob smrti iskreno ljubljene, nepozabne hčerke, osiroma sestre, gospodične

Albine Cimolini

izrekamo vsem, kakor tudi za lepe vence in častno udeležbo na zadnji poti, najpriskrbnejšo zahvalo. (396)

V Ljubljani, 12. februarja 1902.

Želujuča rodbina.

Ka prodaj je majhno posestvo

(za K 6000) v Laškem trgu (Markt Tuffer).

Več pove gospa Oisterscheg v Laškem trgu. (385-3)

Dobro urejen paromlin v Slavoniji išče za mesto Ljubljano na Kranjskem spretnega (379-2)

agenta

ki bi za provizijo prodajal njegove proizvode. — Interesenti, ki so zmožni dati dovoljno garancijo, naj svoje ponudbe in reference naslove na: „Slavonija-paromlin, delniško društvo v Vinkovcih“.

Oglas.

Slavnemu p. n. občinstvu vljudno naznanjam, da sem odprl

veliko zalogo in trgovino s pristnim belim, rdečim in črnim

dalmatinskim vinom

v Zalokarjevih ulicah št. 3

(Vodmat).

Odprto bo vsak dan od 9. ure zjutraj do 12. ure popoldne in od 3. ure popoldne do 6. ure zvečer. V ostalem času sprejemam naročila pri „Avstrijskem cesarju“ sv. Petra cesta 5.

Cene so nizke in za pristnost se jamči.

Za obila naročila se vljudno priporoča Ante Birin, vinotržec. (385-2)

Čes. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Beifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 8. uri 58 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Geneve, Pariz, čez Klein-Beifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vane, Heh, Franzove vane, Karlove vane, Prago, (direktni voz I. in II. razreda), Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Ob 10. uri zvečer osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trst-Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda.) — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 55 m zvečer. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak v Dunaj via Amstetten, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Solnograda, Lince, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, (Monakove-Trst direktni vozovi I. in II. razreda). — Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m popoldne osonni vlak v Dunaj via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Prago, (direktni vozovi I. in II. razreda), Budejevice, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiba, Bregence, Inomosta Zella ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovca, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 44 m popoldne osonni vlak v Dunaj, Ljubna, Selthala, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak v Dunaj, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri in 44 m zjutraj, ob 2. uri 32 m popoldne in ob 8. uri 35 m zvečer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer, ob 10. uri 25 m le ob nedeljah in praznikih v oktobru, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob 6. uri 10 m zvečer in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. (1)

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Knezovi hiši, na Marije Terezije cesti št. 1

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure: razun nedelj in praznikov vsak dan od 8.—12. ure popoldne. (304-4)

Poštnega hranilničnega urada šte. 828.406. Telefon šte. 57.

Preselitev.

Častitemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem svojo

krojaško obrt preselil

s sv. Petra ceste št. 27

v Šelenburgove ulice št. 5

nasproti glavni pošti.

Zahvaljujoč se za dosedaj mi naklonjeno zaupanje prosim, da me čenjeni naročniki počaste tudi nadalje z mnogobrojnimi naročili.

Z odličnim spoštovanjem

Jos. Rojina

krojaški mojster v Ljubljani. (381-2)

Velika zaloga

(114-10)

Styria-, franco-
skih Peugeot,
Stefanie-koles

pristnih Jos. Reit-
hoffer sinov

Pneumatik

katere nudim po isti
ceni, kakor tovarna.

Pristne švicarske žepne ure, budilke, stenske ure, verižice, prstane itd. itd. Namizne oprave (Besteck).

Najboljši šivalni stroji.

Najnižje cene in jamstvo!

Z vsem spoštovanjem

Fr. Čuden

urar in trgovec, na Mestnem
trgu št. 25, nasproti rotovža.

Eden ali dva (397-)

vajenca

sprejmeta se v trgovino s papirjem p

U. Cotman-u, Mestni trg.

Posojilnica v Celju

razpisuje službo

pomožnega uradnika.

Plača po dogovoru. Ponudbe se sprejemajo do 28. svečana 1902. 394-

Dobro izurjeno

prodajalko

in

trgovskega pomočnika

se sprejme takoj v trgovino s mešanir blagom.

Ponudbe pod F. & Z. poste restant Senožeče. (395-)

Stara, renomirana

gostilna

z gospodarskim poslopljem in zelenjadnicarstvom, umrlega Frana Praschnikerja v Kamniku h. št. 19, se odda v najem solidnemu in kavcije zmožnem gostilničarju.

Več se izve pri Ferd. Tomazinu oskrbniku v Kamniku. (372-)

Službe išče

knjigovodja

in

korespondent

neozženjen, 24 let star in zna več jezikov

Ponudbe pod M. K. na upravništvu »Slov. Naroda«. (400-)

Št. 5596. (398-1)

Ustanova za vojaške sirote

Pri mestnem magistratu ljubljanskem podeliti je za tekoče leto

Josip Sühnlovo ustanovo za vojaške sirote

z znesku 75 K 60 h.

Pravico do te ustanove imajo uboge sirote vojaškega rodu, naj bodo zakonske ali pa nezakonske, in je prošnje za podelitev taiste vložiti pri tem uradu do dne 4. marca letos.

Mestni magistrat ljubljanski

dné 8. februarja 1902.

Lepo polt

doseže in razne napake odstrani v kratkem času, kdor porabi popolnoma neškodni, z nagrado odlikovani

„Pariški Louise-Crem“

nezmotljivo sredstvo zoper pege.

Cena dveh škatlic 4 K.

Po pošti se pošilja previdno, tudi z navodilom, ne da bi se vsebina izdala.

J. Vojtech č. 583. (220-8)

Praga, Kralj. Vinogradi, Češko.

Talanda

Ceylon-čaj

Je jednat, aromatičen, čist.

Št. 1 v zavoječih à K —20, K —50, K 125

Št. 2 „ „ „ —24, „ —60, „ 150

Št. 3 „ „ „ —32, „ —80, „ 2.—

se dobiva v vseh večjih špicerijskih trgovinah. (2593-20)